

Jusbibliotekaren som ble gründer

Susanne Mysen

Etter 20 år i et av Norges største advokatfirma startet bibliotekar Susanne Mysen opp Rettsinfo.no. – Vi bibliotekarer må stole på oss selv og kompetansen vi har, sier hun.

Tekst: Embret Rognerød Foto: Kubrix

Å være gründer og å jobbe med advokater er nok uvanlig for de fleste fagutdannede bibliotekarer. Men sånn er det ikke for Susanne Mysen: Gjennom nesten hele yrkeslivet har jussen vært ekspertisen hennes. Og for tre år siden startet hun opp Rettsinfo, som drifter basen «Norges digitale jusbibliotek».

– Da jeg gikk på høyskolen, tok jeg «folkelisa». Men jeg jobber med fagbibliotek de luxe, sier Mysen.

At det ble sånn, var litt tilfeldig: Hun hadde hatt et par kortere jobber i folkebibliotek, men søkte seg til Næringsdepartementet, fordi hun ville jobbe nærmere hjemmet.

Hun fikk stillingen og trivdes til tross for en bratt læringskurve.

– Det var veldig spennende å være der. Jeg fikk stadig vekk spørsmål om stortingsforhandlinger fra juristene. Da måtte jeg bla i de trykte bøkene der alt sto den gangen. Etter hvert kom det på plass en base, sier hun.

Et uvanlig valg

En viktig skole for henne var forelesningene til mangeårig høyskolelektor Øivind Frisvold om offentlig informasjon på Statens bibliotekhøyskole.

– Frisvold var legendarisk inspirerende i sin undervisning. Jeg husker at jeg hadde studieheftet vi brukte i offentlig informasjon med på jobb. I begynnelsen måtte jeg ofte slå opp i heftet, sier Mysen.

Hun var også innom Utenriksdepartementet i en kort periode. Så gikk hun tilbake til Næringsdepartementet, der det både ble fusjon og fisjon av departementer (næring ble slått sammen med Olje- og

energidepartementet til Nærings- og energidepartement, som etter noen få år ble delt).

– Da jeg startet i Næringsdepartementet i 1991, var det bare jeg og juristene som hadde tilgang til Lovdata. Men juristene søkte så sjelden, så de pleide å spørre meg.

I løpet av totalt åtte år i departementer, ble hun fortrolig med å jobbe med juridiske kilder.

– Jeg liker å jobbe med juss. Det er konsist. Man kan finne fasitsvar, sier hun.

Svaret på spørsmålet: «Hvor finner jeg?»

Etter hvert havnet hun i det private, i advokatfirmaet Wiersholm. Her var jobben hennes på mange måter å være svaret på spørsmålet: «Hvor finner jeg?» Men hun holdt også kurs og var med på flere bokprosjekter, hvor hun laget litteraturlister, oversikter og gjorde notereferanser enhetlige. I tillegg gjorde hun research til bokarbeider. Hun stortrivdes i Wiersholm og jobbet her i hele 20 år.

– Jeg liker godt å jobbe i det private. Man jobber hardt, det kreves mye og det er kort vei fra bestemmelse til gjennomføringsprosess. Det er inspirerende å kunne komme med innspill og få gjennomslag. Jeg måtte ta initiativet til ting og gjennomføre prosjektene, sier Mysen.

Hun gir et par eksempler:

– Jeg laget en intranettside for biblioteket lenge før vi hadde noe annet intranett i firmaet. Og jeg holdt opplæring i intranettsiden og bibliotekdatabasen både for sekretærer, advokater og partnere.

«Jeg liker Eleanor Roosevelts ord godt: «The future belongs to those who believe in their dreams». Det starter med et ønske eller en drøm eller tanke som en får lyst til å realisere.»

Seks tips om å starte opp:

- Start med å kjøpe domene og å lage firmanavn
- Kjenn ditt marked og dine kunders behov
- Ha en tjeneste og vare som skiller seg ut
- Stol på deg selv og din kompetanse
- Vær forberedt på at ting tar mye lenger tid enn du tror:
 - Ha et langsiktig mål. Det tar lang tid å starte opp (ofte tre til fem år).
 - Det er mange nye ting som må læres, som regnskap, hjemmeside med mer.
 - Oppgavene er mange. Ta en oppgave om gangen og jobb deg nærmere målet dag for dag.
- Fylkenes etableringstjenester har kurs for oppstartere – anbefales!

– Jus er for alle

Gjennom hele yrkeslivet har hun holdt kurs internt i organisasjonene hun har jobbet i, og å holde kurs er noe hun har fortsatt med også i gründertilværelsen. I januar holdt Mysen et foredrag for bibliotekarer i Viken fylkesbibliotek, der hun lærte bibliotekarer om lovprosessen og dens dokumenter samt om å søke i Lovdata Pro og åpne offentlige nettsteder.

– Jeg liker å holde opplæring og å få folk til å oppleve at de mestrer og blir selvstendige når de skal finne fram informasjon, sier hun.

Hun mener også at bibliotekarer har godt av å kunne litt om kilder og juss.

– Man bør i alle fall kjenne til det samfunnsmessige: Hvordan fungerer det på Stortinget, i regjeringen og i statsforvaltningen.

Jus er et samfunnsfag som alle kommer bort i flere ganger i livet, påpeker Mysen.

– Gjennom livets gang kommer vi alle bort i jus ved å huskjøp, leie, arv, barn og ekteskap for å nevne noe.

Det handler også om å vise hva biblioteket tør å gjøre og å kunne markedsføre seg med dette, påpeker hun.

– Bibliotekarer får stort sett veldig enkle juridiske spørsmål av typen: «Naboens hekk er for høy. Hvor finner jeg informasjon om det?» Andre henvendelser kan være at man henviser til kjøpsloven og forbrukerkjøpsloven, som alle kan finne i Lovdata. Men det er viktig å også se til forarbeidene i Lovdata Pro, sier hun. – Vet bibliotekarer om dette og viser andre at man kan det, er det også lettere å kunne hjelpe.

– Kanskje vi bør fremheve vår spesialkunnskap og få den fram i lyset? I dag kan vi markedsføre oss i de sosiale kanalene som bibliotekene bruker. Vi må by på oss selv og det unike vi kan hjelpe med der. Hva kan vi hjelpe med som Google ikke kan? Jeg har holdt kurs med tittelen: «Internett er mer enn Google». Det er viktig å få fram fagsider som Google ikke fanger opp så godt.

Pedantiske yrker

I dag er det norske jurister som er markedet hennes. Hun har samarbeidet med jurister i mange år. Det har vært veldig lærerikt, mener Mysen, som forteller at juristene er omtrent like pedantiske som bibliotekarer, men at man har forskjellige styrker.

– Juristene kan faget sitt godt, men de har et så stort pensum at de ikke rekker å lese så mye utenfor

det. Derfor rekker de ikke å bruke og bli kjent med basene. Man må vite hvilken base man skal søke i og hvordan man skal gjøre søkene. Det er viktig å ha kunnskap om innholdet i basene for å vite hvilken base du skal velge, sier hun.

Iblant tegnes det opp et bilde av rasjonelle, gravende bibliotekarer på den ene siden og svermeriske skjønnlitterære på den andre. Men det ene utelukker ikke nødvendigvis det andre.

– Et av kjennetegnene til bibliotekarer er at man er glad i å lese og at man er glad i å finne ut av alt mulig. Det er jeg også. Og interessen for graving kom veldig godt med da jeg jobbet i advokatfirmaer. Det ble veldig viktig for sakene til Wiersholm, sier hun.

Runder tre år som gründer

Da Susanne Mysen startet opp som gründer for tre år siden, var overgangen på sett og vis kanskje ikke så stor: Mysen har hovedsakelig vært eneste bibliotekar på arbeidsplassen sin og har arbeidet mye alene.

– Som bibliotekar flest lider vel jeg også av systemikknevrosen og detaljpirkethet. Alt dette har vært godt å ha med seg når en skal starte for seg selv, og det er mye man skal kunne utover selve faget, sier hun.

Hun har inngående kjennskap til innholdet i de juridiske betalingsbasene Juridika, Lovdata Pro og Rettdata og åpne nettressurser. Det er også innholdet i disse tre betalingsbasene som er utgangspunktet for basen «Norges digitale jusbibliotek»™.

– Det er utrolig tidkrevende å starte opp for seg selv. Det sies at det tar tre til fem år før det går rundt. Jeg trodde selv at det ville betale seg med en gang. Men for de aller fleste er det ikke sånn.

Mysen har også snevret inn tjenestene: Det hun tilbyr er abonnement til databasen og kurs. I tillegg kan hun selge basen med dataene for dem som ønsker å registrere sine boksamlinger.

Og hun har også hatt friheten til å kunne starte opp for seg selv.

– Jeg har voksne barn og kan la veien bli til mens jeg går, ta en oppgave av gangen og stille meg spørsmålet: Hva er det viktigste for å komme videre i dag?

Ivrig stifinner

På fritiden er det gjerne matlaging, hund og turinteresse som gjelder. Mysen liker å være aktiv, og i flere år ryddet hun stier for Turistforeningen i Romeriksåsen.

– Jeg ekstremt glad i å gå langt. Jeg har gått Rondanestigen på 43 mil alene. På det brukte jeg tre uker. Det er morsomt å gjøre sånne ting. Jeg spurte noen

«Å bygge opp noe nytt krever iherdig og systematisk jobbing.»

venninner om de ville være med, men de bare lo av meg. Så da gikk jeg alene.

– Hvordan er det å gå helt alene i tre uker?

– Det er veldig enkelt: Du går alltid i «rett» tempo og kan ta pauser akkurat når du vil. Men du bør kunne litt kart og kompass og må tørre å stole på seg selv. Det er kanskje også personlige kvaliteter det er godt å ha med seg som gründer, sier hun. – Man må tørre å ta noen sjanser i livet.

Hun mener det også gjelder for bibliotekarer.

– Vi bibliotekarer må stole på oss selv og kompetansen vi har, og finne frem til det til det særegne i den kompetansen.

Susanne Mysen

Utdannet ved Statens bibliotekhøyskole. Har tidligere jobbet i Næringsdepartementet, Utenriksdepartementet og Wiersholm. Startet opp som gründer i Rettsinfo i 2018.

Rettsinfo.no

Etablert i 2018 som «Norges digitale jusbibliotek»™. Har jusspesifikke emneord og 26 000 referanser med direktelenker til bøker, artikler og tidsskrifter i ca. 40 åpne og betalte nettressurser. Inneholder registrerte artikkelsamlinger og juridiske serier som ikke er indeksert i Oria. Lenker også til sider der dokumentene finnes online. Databasen krever abonnement.